

El 6 de setembre de 2017 es va aprovar la Llei del referèndum d'autodeterminació

written by Llorenç Prats | 6 d'octubre de 2017

La Llei 19/2017 del referèndum d'autodeterminació de Catalunya va ésser aprovada pel Parlament de Catalunya gràcies a la majoria política que va sorgir de les eleccions autonòmiques del 27 de setembre del 2015. Aquesta voluntat va fer que aquelles eleccions tinguessin una gran participació electoral, de manera que ningú o quasi ningú podia desconèixer o ignorar les finalitats i propòsits dels programes polítics plantejats.

Aquesta llei, per tant, gaudeix d'una continuada i persistent voluntat d'ésser aprovada, amb uns antecedents històrics i naturals amb continuïtat, malgrat la passivitat de determinats períodes, fins al dia 6 de setembre de 2017. D'aleshores ençà, escau trobar la millor manera d'aplicar-la, d'acord amb els decrets de desplegament. I per això, ara som aquí.

Hom objecta que els efectes de la llei no són possibles, atès que les referències als tractats internacionals que incorpora també estan subordinats a instàncies interpretatives que en dificultin la seva aplicació (el règim cautelar de suspensió de les lleis del Tribunal Constitucional). Tanmateix, aquests tractats són vigents i no han estat mai impugnats ni suspesos, i el seu desenvolupament normatiu, com el referent al dret de l'autodeterminació, el qual ha estat publicat als diaris oficials, és mínim i purament enunciatiu, ja que permet i exposa com a necessari i convenient, estrictament l'exercici d'aquest dret i els medis per a fer-ho possible, per mitjà d'una pregunta clara i una convocatòria amb totes les garanties possibles.

En conseqüència, ja no seria tant un problema de fonts de dret

sinó d'aplicació d'aquestes normes, basant-se en la seva interpretació i proporcionalitat. I igualment, una vegada més cal destriar la simplicitat del legislador català quan aborda l'exercici d'aquest dret polític, a partir de dues premisses inqüestionables: el seu exercici esdevé necessàriament d'una realitat de fet que és l'exercici certament limitat i específic del Parlament de Catalunya per sobiranament promulgar la llei que li ha de permetre consultar i atendre el poble català, d'una banda, i de l'altra, l'aplicació literal del previst en l'aplicació de les normes jurídiques (prevista al Codi Civil) sobre la necessitat que siguin interpretades tenint en compte "la realitat social del temps en què han d'ésser aplicades, atenent fonamentalment a l'esperit i finalitat d'aquelles", raó per la qual aquest exercici limitat i específic de la sobirania catalana es reserva exclusivament a fer possible la convocatòria i la celebració d'un referèndum d'autodeterminació, sense afectar ni innovar cap esfera jurídica sobre la qual seria fàcil intervenir però que adulteraria el sentit i la lògica del que s'ha exposat sobre l'aplicació de les normes.

Així, la Llei 19/2017 esdevé una llei amb sentit universal però efímera i singular, ancorada en el dret internacional públic, i per tant fora de l'abast de la jurisdicció i dels criteris interpretatius del sistema normatiu espanyol. Esdevé un fet legislatiu excepcional, com ella s'autodefineix, per a la qual no hi ha cap ordre normatiu, llevat de l'internacional, que la pugui condicionar; sempre que, està clar, el seu marge d'acció sigui estrictament el de permetre la preparació i celebració del referèndum d'autodeterminació de Catalunya, del dia 1 d'octubre de 2017.

Aquesta llei impedeix qualsevol marge de maniobra al Govern de la Generalitat, i obliga a tots els ciutadans de Catalunya (encara que no diu com) però sobretot al mateix Govern a permetre la preparació i celebració del referèndum d'autodeterminació. Això és així fins al punt que el mateix

decret de desplegament de mesures complementàries, recorda –tot i que no era del tot necessari ja que aquesta llei no modifica ni altera en res cap altre aspecte de l'ordenament jurídic– que el Govern garantirà la protecció de totes les persones que participin en la preparació o celebració del referèndum d'autodeterminació. I de fet així ha estat. El Govern ha garantit, doncs, que tothom pogués anar a votar amb seguretat i tranquil·litat –així es recorda clarament en el desplegament reglamentari de la Llei 19/2017.